

De verhouding tussen mens en natuur in tijden van corona

Tekst: Vera de Visser, KAD

Stille straten, lege parken en havens, weinig verkeer. Dieren maakten gebruik van de ontstane ruimte en stelden de grenzen van hun leefgebied bij. Tegelijkertijd verminderde de afvalstromen in de stadscentra en veranderde deze van samenstelling. Stadsdieren die van mensen afhankelijk zijn voor hun voedsel, gingen noodgedwongen aan de wandel richting woonwijken of moesten hun levenswijze anderszins aanpassen aan het coronatijdperk.

Hongerige apen

Al vrij snel nadat de coronacrisis losbarstte, begonnen er filmpjes op sociale media te circuleren van dieren die wereldwijd steden 'overnamen'. Grazende damherten in Oost-Londense tuinen, wasberen in een verlaten Central Park in New York, jakhalzen in de stadsparken van Tel Aviv. Het leek alsof dieren ineens zichtbaarder werden in het straatbeeld, en dat de oorzaak daarvan niet alleen lag bij de relatieve stilte in de steden en toeristische gebieden, maar ook bij een gebrek aan voedselresten die daar eerder door ons werden achtergelaten. We zagen beelden van grote groepen hongerige apen die in Thailand op straat naar voedsel zochten omdat de toeristen die voor de coronacrisis de apen voerden wegbleven. Een ander effect was dat ook natuurparken niet meer bezocht werden door toeristen, waardoor dieren daar ongestoord konden leven. Langs de kustmeren van Albanië werden duizenden flamingo's meer gezien dan voorgaande jaren.

Nepnieuws

Opmerkelijk genoeg blijkt een deel van deze wereldwijde beelden en berichten toch nepnieuws te zijn. Het gaat vaak om oude beelden of om andere locaties dan genoemd. Kennelijk spreekt het idee van *nature strikes back* aan en geeft het ons hoop dat er toch nog iets positiefs voortkomt uit een wereldwijde crisis. En dat gevoel delen we graag met anderen.

Dassen, bunzingen en boommarters

De aanwezigheid van dieren in onze directe omgeving valt ons nu sneller op, simpelweg omdat we meer thuis en minder op reis zijn. Ineens hebben we oor voor het lied van de merel in de achtertuin. Vaak blijkt dat dieren voor de coronamaatregelen met name 's nachts actief waren en zien ze nu wat meer kansen om ook overdag op pad te gaan. Het project Wildcamera: zoogdieren in de achtertuin,

dat al enkele jaren loopt en gecoördineerd wordt door ecologisch adviesbureau Silvavir, brengt de aanwezigheid van dieren in de nabijheid van onze huizen in beeld. En niet alleen de te verwachten huiskatten en egels komen dan voorbij. In de bebouwde kom van Nijmegen werden dassen vastgelegd, en ook bunzingen en boommarters laten zich dicht bij onze huizen zien. Achtertuinten blijken als belangrijke habitat te fungeren voor veel wilde diersoorten.

Ruimte voor de natuur

Het samenleven van mens en dier op dezelfde planeet levert al sinds jaar en dag een spanningsveld op. Het is echter zeldzaam dat de mens zich terugtrekt in plaats van zijn invloed uitbreidt. Er is een reële kans dat we in de toekomst nog vaker de gelegenheid zullen krijgen om te zien welk boeiend proces zich voltrekt zodra de natuur wat meer ruimte krijgt. Waar de mens verdwijnt, ziet de natuur kansen. ●

Niet alleen in de dorpen en steden, maar ook in de natuurgebieden was het stil.
Foto: MartinD (CC BY-SA 4.0)